

Nyhetsbrev nr 2 - 2016

maj 2016

NYHETER
för registrerade
medlemmar
i NAV

NAV - Industrihistoria och Arbetslivsmuseer i Väst

Aktuellt/kalendarium

NAV's ÅRSMÖTE 16 april 2016

NAV's vårkonferens och årsmöte hölls i år den 16 april på Mikaelsgården i Vårgårda.

Minnesanteckningar från konferensen och årsmöteshandlingar kommer att finnas på vår nya hemsida, som också presenterades i Vårgårda.

NAV's nya styrelse presenteras på sidan 4.

Ny hemsida

Vi håller på och finslipar på NAV's nya hemsida. Den är redan i drift när det här nyhetsbrevet ges ut.

Vi ber om ursäkt för att några detaljer inte fungerar fullt ut i början.

Hemsidan har fått en helt ny utformning, vilket gör det mycket enklare för oss att hålla den uppdaterad med nyheter och information.

På den nya sidan har NAV-kartan utvecklats, med egen presentationssida för alla museer. Besök sidan och se hur några "pilotmuseer" har gjort - skicka in bilder - och vi uppdaterar Ditt museums presentation.

Lämpliga pilotmuseer: Aeroseum, Anten-Gräfsnäs Järnväg, Kanalmuseet, Ångaren Trafik.

Vi vill naturligtvis få höra vad Du tycker om den nya hemsidan, om Du saknar något, eller vad vi kanske borde göra annorlunda. Hör av Dig

Tånga-mässan 17-18 september 2016

I tidigare nyhetsbrev har vi skrivit en del om Tånga-mässan den 17-18 september 2016.

Ni har också fått ytterligare information till Era museer.

Tveka inte att anmäla er.

Det är en unik möjlighet att presentera er verksamhet och delta i olika aktiviteter.

På mässan kommer ni att finna ca 150 utställare som visar hembygdsgårdar, arbetslivsmuseer, idrottsmuseer, bokbord, maskiner, textil, närproducerad mat mm.

Tånga-mässan har även en egen hemsida tangamassan.org, där Ni kan hitta information om praktiska detaljer och program mm.

Anmälan sker till info@navivast.se.

Välkomna flyktingar med kultur 2016

Västra Götalandsregionens kulturnämnd avsätter 2 miljoner kronor för att ge civilsamhällets aktörer möjlighet att genomföra kulturinsatser för flyktingar inom regionen.

NAV ämnar söka bidrag och vi hoppas att ett antal föreningar anmäler sitt intresse att delta med någon aktivitet/insats för att stärka integrationen. Intresseanmälningar skickas till info@navivast.se.

Anmäl gärna ert intresse före den 20 maj så att vi kan ta hänsyn till den i vår ansökan.

Insatserna ska genomföras från hösten 2016 till våren 2017.

Forts nästa sida.

Forts. Välkomna flyktingar med kultur 2016

Deltagande föreningar kan få en viss ersättning för sina utlägg.

Det är naturligtvis fritt fram för varje förening att själv söka bidrag för en egen aktivitet.

Maximalt bidrag är 50 000 kronor.

Ansökan ska vara inlämnad senast 22 maj 2016.

Motsvarande projekt (med 2 miljoner kronor) under 2015 resulterade i att cirka 250 organisationer ansökte om totalt 10 miljoner kronor.

Mer information om projektet med kriterier för ansökan etc samt ansökningsblankett finns på regionens hemsida <http://www.vgregion.se/kultur/asyl>.

Inbjudan - Nu lanserar vi Prisma!

Den 25:e maj tänder vi Prisma Västra Götaland - den digitala plattformen för regionens fantastiska industrihistoria och kulturarv. Prisma är till för alla som vill bidra med digitala utställningar, filmer, bilder och berättelser om de människor, platser och industrier som lagt grunden för vårt moderna samhälle. Prisma tipsar också om industrihistoriska besöksmål och evenemang för den som vill uppleva historiens vingslag med alla sina sinnen.

Välkommen på lanseringsmingel!

Remfabriken på Gårda i Göteborg den 25:e maj klockan 16 – 19.

Adress: Åvägen 15

Vi bjuder på enklare förtäring och musik!

Läs mer och anmäl dig på www.prismavg.se

Vid frågor kontakta filippa.bohlin@vgregion.se Tel: 070-020 66 53

Bakom Prisma Västra Götaland står: NAV, Hembygd Väst, Maritimt i Väst, Innovatum, Västarvet, Riksarkivet/Landsarkivet Göteborg, Göteborgs stads kulturförvaltning och Borås kulturhistoriska museer.

ArbetSams kurser & konferenser våren 2016**Växtnäring för arbetslivsmuseer – konferens**

18 maj Arbetets museum, Norrköping

Maskinvård II

20-22 maj Wij valsverk industrimuseum

Utförlig information finns på ArbetSams hemsida: <http://www.arbetsam.com/pedagogik/kurser/>

Besöksmålskartan

2016 års NAV-karta är färdig, och presenterades vid årsmötet den 16/4 i Vårgårda.

Distributionen till medlemmar och turistbyråer m. fl. kommer att starta i början av maj.

Marknadsföring

Visa vad du brinner för

– en introduktion till kreativ marknadsföring för arbetslivsmuseer i Västra Götaland

Malin Hultman deltog på en idéutvecklingsworkshop som Innovatum, Munkedals Jernväg och Kanalmuseet i Håverud anordnade i höstas där hon fick idén att skriva en guide riktad till arbetslivsmuseer och ideellt drivna kulturarvsplatser om sociala medier och marknadsföring. Malin har arbetat med marknadsföring i sociala medier i två år och har därmed mycket kunskap att dela med sig av i ämnet. Idéutvecklingsworkshopen är en del i kompetensväxlingsprojektet på Innovatum som handlar om utbyte av kunskap mellan olika generationer och olika bakgrunder. Malins guide är ett utmärkt exempel på när kompetensväxling sker då Malin själv fått stor insikt i arbetslivsmuseers och ideellt drivna kulturarvsplatser verksamhet. Hemsidan för Kompetensväxling uppdateras kontinuerligt och där kan du hitta fler verktyg och goda råd och exempel att ta del av.

Guiden hittar du på följande länk: <http://www.innovatum.se/nyheter/visa-vad-du-brinner/>

Teater i sommar på arbetslivsmuseer

Södra Råda gamla kyrkplats: Varje lördag i juli kl 12.30 och 14.30 visas en föreställning framtagen av ungdomar från Estetprogrammet på Vadsbogymnasiet i Mariestad om Södra Råda gamla kyrka och de målningar som försvann när kyrkan brändes ner för några år sedan.

Qvarnstensgruvan i Lugnås: Varje söndag i juli kl 12.30 och 14.30 visas en föreställning om livet med kvarnstenstillverkning på Lugnåsberget. Den är också framtagen av ungdomar.

Kostnad: 80 kr per person

Båda teaterprojekten ingår i Kompetensväxlingsprojektet som drivs av Innovatum och NAV.

Nya medlemmar sedan förra nyhetsbrevet

Göteborgs Maritima Centrum
Lilla Edets Hembygdsförening
Amnehärads Hembygdsförening
Vadsbo Lantbruksmuseum
Åkessons Loge och Gårdsmuseum
Brännö Lagård
M/S Marianne Ek.förening

GÖTEBORG
LILLA EDET
GULLSPÅNG
MARIESTAD
BRÅLANDA
BRÄNNÖ
MARIESTAD

Fristads Hembygdsförening
Naums Hembygdsförening
Holmestads Hembygdsförening
Moped-MC Museum i Varnhem
Forsviks varv
Ällebergs Segelflygsmuseum
Kungshamns bildarkiv

FRISTAD
534 30 VARA
533 30 GÖTENE
VARNHEM
FORSVIK
FALKÖPING
KUNGSHAMN

NAV's styrelse 2016

Efter årsmötet den 16/4 har NAV's styrelse följande sammansättning:

Ingvar Axelsson	Tollereds Övre Kraftstation	Ordförande
Einar Brodin	Göteborgs Remfabrik	Vice ordförande
Einar Brodin	Göteborgs Remfabrik	TF kassör
Thomas Gruvesäter	Ångaren Trafik Hjo	Sekreterare
Ingvar Kronhamn	Sällskapet Ångbåten	ord. Ledamot
Per Rosén	Brandkårmuseet, Borås	ord. Ledamot
Pia Åkesson	Qvarnstensgruvan Minnesfjället	ord. Ledamot
Sten Björkman	Vagnshistoriska Museet	ord. Ledamot
Loic Manchec	Kanalmuseet/Skålleruds hembygdsförening	ord. Ledamot
Inger Lood	Veterinärhistoriska Museet	ord. Ledamot
Carl-Johan Starck	Stenhuggerimuseet	Suppleant
Dag Legnesjö	Munkedals Jernväg	Suppleant
Vakant		Suppleant
Vakant		Suppleant

Mitt (vårt) museum

Kanalmuseet i Håverud, som ägs av Skålleruds Hembygdsförening, var fram till år 1968 kontor för Håfreströms AB. Museet berättar om barn, kvinnor och män och deras liv vid älvarna, sjöarna och Dalslands kanal från 1800-talets jordbruk till dagens pappersbruk.

Här har bedrivits laxfiske i älven, kvarnstensbrytning på Lianefjället, järnhantering i Upperud, kanalbyggande och båttransporter, timmerflottnig samt massa- och papperstillverkning.

Efter kanalmuseets ombyggnad 1997, visas alla dessa verksamheter på ett pedagogiskt och fantasifullt sätt i sina rätta miljöer, där färg och form fått spelrum. Besökaren får möjlighet att färdas bakåt i historien i en stämningsfull atmosfär.

Museet skildrar människornas liv längs älven, både före och efter kanalens tillkomst samt under byggandet av Dalslands kanal

Forts. nästa sida.

Mitt (vårt) museum (forts.)

I den tekniska avdelningen, som inryms i en f d maskin-tvättstuga har man samlat och bevarat äldre och unika ångmaskiner, motorer mm. Här finns även västra Sveriges första likströmsaggregat från år 1891 kopplad till en Edison-lampa.

Sågverk och timmerflottningsbedrevs i stor omfattning vid bruken. Vid Upperuds och Håveruds strömmar idkades laxfiske. Dessa vattenfall ägdes i början av 1800-talet av Baron Henry S:t Cyr, grevinnan Ulla Ramel samt härads-hövding Wolrath Ulfspärre.

I Upperud har bl.a. funnits valskvarn, träsliperi, sågverk, tegelbruk, båtvarv, halmflätningsskola och ett stort jordbruk. Minnen från denna tid utgör Upperuds herrgård och de fyra smedstugorna med tillhörande ekonomibyggnader.

Efter järnbrukets era gjorde trä och papper sitt intåg vid bruken utefter kanalen, så ock vid Upperud och Håverud.

I Håverud bildades år 1880 av Alexander Halling Håfreströms AB, för tillverkning av pappersmassa från eget träsliperi.

År 1890 installerades en tidningspappersmaskin. I mitten av 1950-talet arbetade c:a 190 personer på fabriken i Håverud. År 1974 upphörde tillverkningen av papper och pappersmassa vid fabriken där och flyttades över till fabriken i Åsensbruk, som idag ägs av Trebruk Sverige AB.

Redan år 1891 hade fabriken i Håverud elektriskt ljus genom egen generator, som försåg 80 koltrådslampor, vardera på 16 watt, och med en spänning på 110 volts likström.

Dåvarande bruksägaren på Upperud, Axel R. Jansson, lät år 1896 installera en 110-voltsgenerator, som försåg Upperud med elektriskt ljus. Kraftstationen i Håverud byggdes under åren 1905-08 med två generatorer. Turbinerna drivs via en 230 m lång tunnel från sjön Åklången. Kraftstationen levererar 3000 kW vid en vattenföring av 45 kubikmeter per sekund. En tredje generator installerades år 1915.

Kanalkamrer Herman Ahlin (1879 – 1953) har genom sitt fotointresse bevarat åt eftervärlden en samling, som är ett stycke kulturhistoria från kanalens glansperiod. Många av hans fotografier finns på museet.

I Håverud finns fyra slussar med en sammanlagd nivåskillnad på 10 m. Dalslands kanals största turistattraktion är utan tvekan akvedukten. Den är friherre Nils Ericsons mästerverk. Istället för att dra en järnväg mellan sjöarna kom han på den geniala idén att även här bygga slussar och en akvedukt över forsen. Akvedukten är gjord i järn, av Bergsunds Mekaniska Verkstad i Stockholm, och sammansatt med 33 000 nitar. Den fungerar fortfarande klanderfritt och är en av våra största turistattraktioner i Sverige

Om nyhetsbrevet

Redaktion:

Ingvar Kronhamn 076-881 08 85 ingvar@navivast.se
Einar Brodin 070-530 77 79 einar@navivast.se
Thomas Gruvesäter 070-575 71 02 thomas@navivast.se

Vi i redaktionen vet att Ni i föreningarna har massor av både intressant och underhållande material i Era gömmor. Vi är alltså tacksamma för alla bidrag till, och synpunkter på nyhetsbrevet, i form av både text och bilder.

NAV - industrihistoria och arbetslivsmuseer i Väst

Box 15, S-534 21 VARA

Tel: 072-246 92 32

Hemsida: www.navivast.se

e-post info@navivast.se

Org.nr. 80 24 61-1413, Bankgiro 780-7365

e-post till redaktionen

(funderingar och material till nyhetsbrevet):

thomas@navivast.se

Nästa nummer utkommer den 1 augusti 2016.

(Presstopp 2016-07-15)